

Gotika II.

Italské malířství 1. poloviny 14. století

Nové pojetí prostoru v obraze „Maesta“

Duccio

Cimabue

Giotto

Cimabue

(činný v letech 1272-1302)

„Maestà di Santa Trinita
(Galeria Uffizi, Florencie),
1280-1290

- Zdůrazněný střed obrazu
- Důraz na srozumitelnost tématu
- Hierarchizované postavy
- Abstraktní prostor
- Ztvárnění drapérií blízké byzantským vzorům

Duccio di Buonnisegna

(kol. r. 1255-1318)

Madona „Rucellai“

(Galeria Uffizi, Florencie)

kolem r. 1300

- Transformované byzantské vzory
- Naturalističtější znázornění („mokrých“) drapérií
- Kombinace plošného a hierarchického a plastického a prostorového ztvárnění
- Prozrazuje poučení současným gotickým sochařstvím

Giotto di Bondone
(kolem r. 1267-1337)
„Madona Ognissanti“
(Galeria degli Uffizi, Florencie),
1306-1310

- Zobrazena v konkrétním prostoru, do nějž je možné „vstoupit“
- Trůn zobrazen v prostorové zkratce
- Realisticky ztvárněná drapérie modelovaná světlem
- Postavy andělů menší než malý Ježíš (hierarchizované zobrazení)
- Neutrální zlaté pozadí

Duccio di Buonnisegna

(kol. r. 1255-1318)

„Maestá“

(Opera del Duomo, Siena)

Před rokem 1311

Assisi – kostel sv. Františka (1228-1253)

Horní kostel

Dolní kostel

San Francesco Assisi – Horní kostel

- Západní část transeptu a apsida – Cimabue (Ukřižování) – kol. 1280
- Horní část stěn lodi – Scény ze starého zákona, Pentecost – Jacopo Torriti, Pietro Cavallini, Giotto
- Spodní část stěn lodi – 28 scén ze života sv. Františka - Giotto
- První pole klenby - čtyři církevní otcové (Jeroným, Augustin, Řehoř, Ambrož)
- Třetí pole klenby – zobrazení Krista, Marie, Sv. Františka a sv. Jana Křtitele v medailonech – Jacopo Torriti

San Francesco Assisi – Spodní kostel

- Loď vyzdobena freskami paralelně zobrazujícími život Krista na pravé straně a život sv. Františka na levé
- Ve spodní části fragment fresky Madony s anděli - Cimabue
- Boční kaple (stavěny 1270-1350):
- Kaple sv. Martina z Tours – Simone Martini (1317-1319)
- Kaple sv. Máří Magdalény – Giotto
- Pravý transept – Dětství Kristovo, Zázraky sv. Františka – Giotto
- Trůnící madona se sv. Františkem – Cimabue
- Kaple sv. Mikuláše – zázraky sv. Mikuláše, kaple sv. Jana Křtitele- triptych s madonou a sv. Janem Křtitelem – Pietro Lorenzetti
- Levý transept – Kristovy pašije – Pietro Lorenzetti
- Papežský oltář v apsidě – v klenbě – Triumf sv. Františka – Mistr klenby v Assisi

San Francesco Assisi – horní kostel

Západní část transeptu a apsida – Ukřižování – kol. 1280

Cimabue – pravděpodobně Giottův mistr

Pracoval v „maniera greca“, přesto lze v jeho díle nalézt předstupně Giottova umění

San Francesco Assisi – Horní kostel

- Horní část stěn lodi – Scény ze starého zákona, Pentecost – Jacopo Torriti, Pietro Cavallini, Giotto
- **Jacopo Torriti**
- (činný cca 1270-1300)
- Malíř a tvůrce mozaik
- Přední malíř v Římě za papeže Mikuláše IV. (papežem 1288-92)
- Zpracovával podněty byzantského umění
- Mozaiky: San Giovanni in Laterano, Sta. Maria Maggiore

Stavba archy, horní kostel sv. Františka v Assisi, 1280-1290

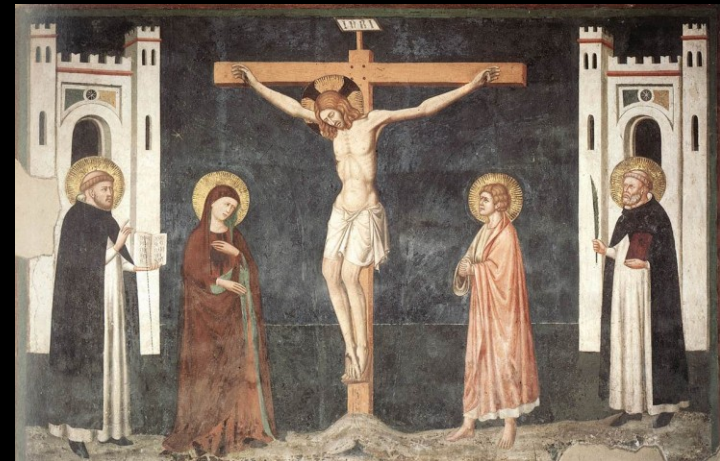
Korunování P.M., Sta. Maria Maggiore, Řím, kolem r. 1291

San Francesco Assisi – Horní kostel

- Horní část stěn lodi – Scény ze starého zákona
- **Pietro Cavallini**
- (kolem r. 1250-1330)
- Římský malíř a freskař: Fresky v kostele sv. Petra v Římě a v Sta. Cecilia in Trastevere, Řím (1293), San Domenico Maggiore, Neapol (1308)
- Představitel „římského naturalismu“
- Někdy považován za pravého Giottova mistra, jindy za jeho imitátora
- Bývá ztotožňován s Mistrem příběhu o Izákovi v San Francesco

Sedící apoštolové, detail fresky v Sta. Cecilia in Trastevere (Řím), 1293

Ukřižování, detail fresky, San Domenico Maggiore (Neapol), 1308

San Francesco Assisi - horní kostel

Izák uděluje požehnání Jákobovi

Izák odmítá Ezauův dar

- „Mistr scén s Izákem“ , 1290-1295
- Otázka, zda mladý Giotto, či Pietro Cavallini nebo jiný římský malíř

Giotto di Bondone
vers.
Neznámý římský malíř
(Jacopo Cavallini)

Jacopo Cavallini, Sta Maria in Trastevere/ Mistr legendy sv. Izáka – Horní
kostel sv. Františka v Assisi, Giotto di Bondone – Capella Arena Padova

Giotto di Bondone Legenda o Sv. Františku

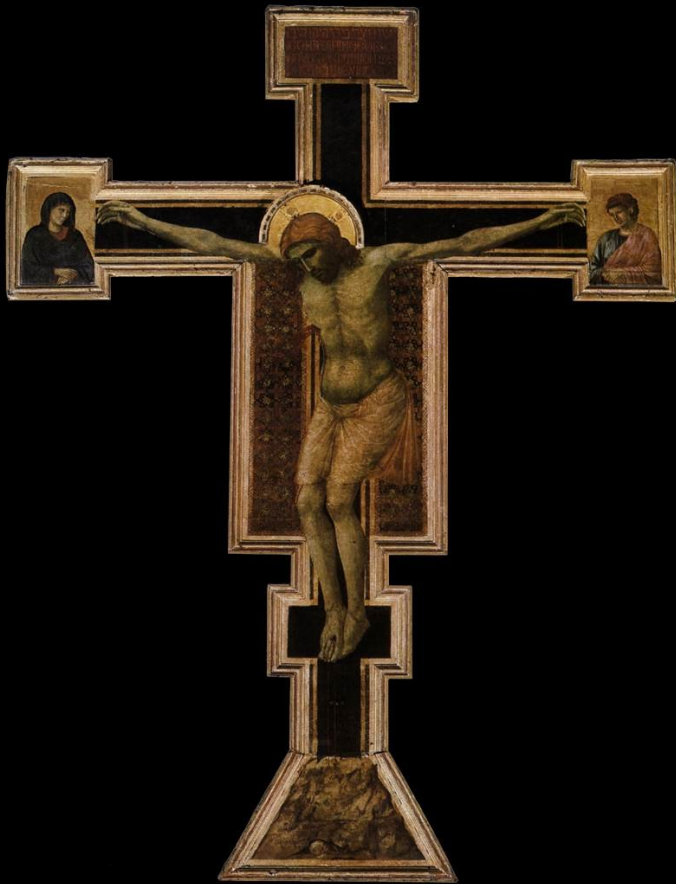

- **Založení jesliček v Assisi**

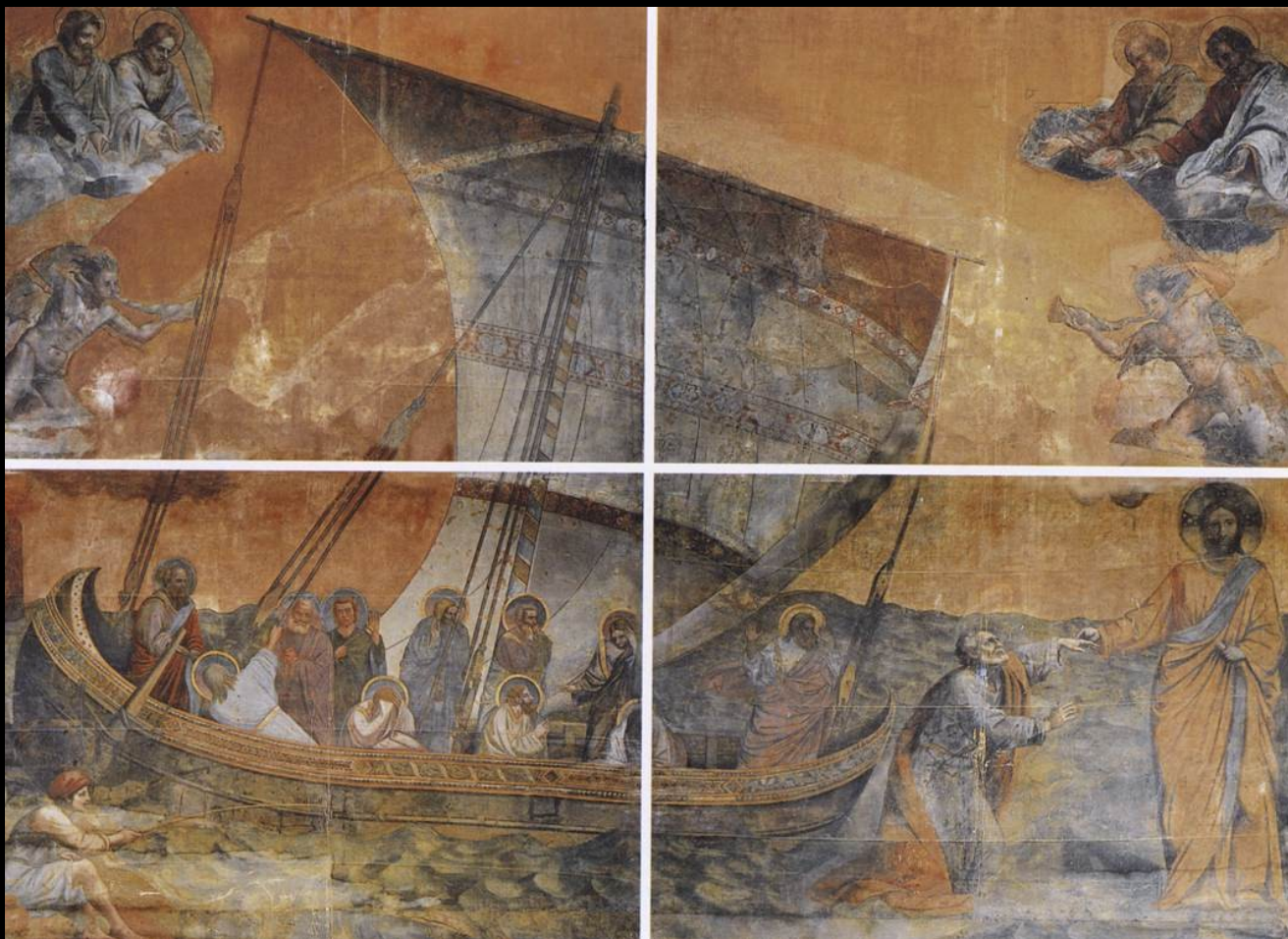
- podélný trakt horního kostela (kolem r. 1295)
- Důraz na srozumitelnost námětu laikům a prostotu (františkánská řehole)
- Jednotlivé scény propojeny architektonickým rámcem
- Realističnost prostředí a prostoru (modré pozadí)
- Pevně určen bod, odkud má divák výjev sledovat

- **Modlitba v chrámu/Zřeknutí se otce/ Sen papeže Innocence**

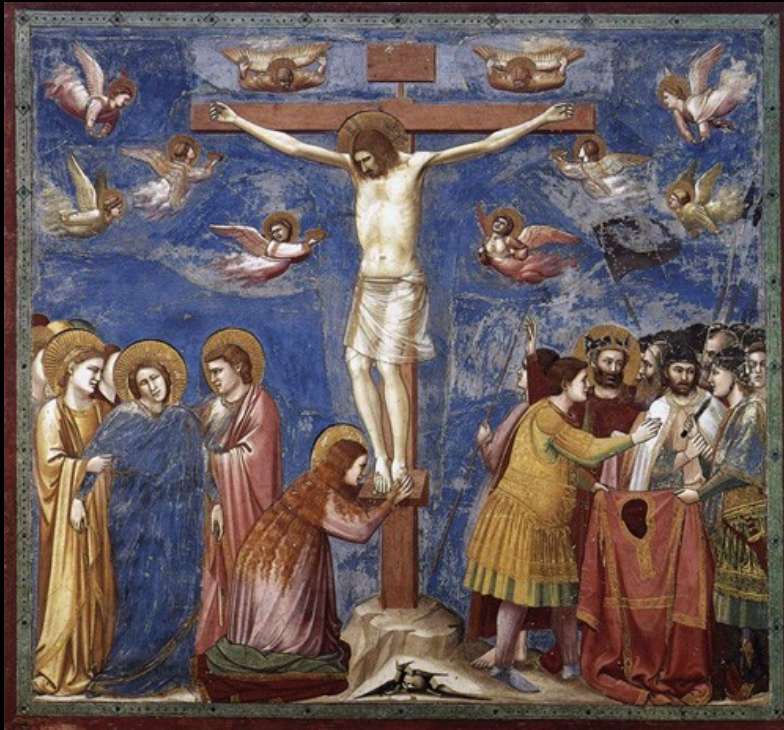
Giotto di Bondone - Krucifix ze Sta. Maria Novella,
před r. 1311 / Cimabue - Krucifix ze Sta. Croce 1287-1288

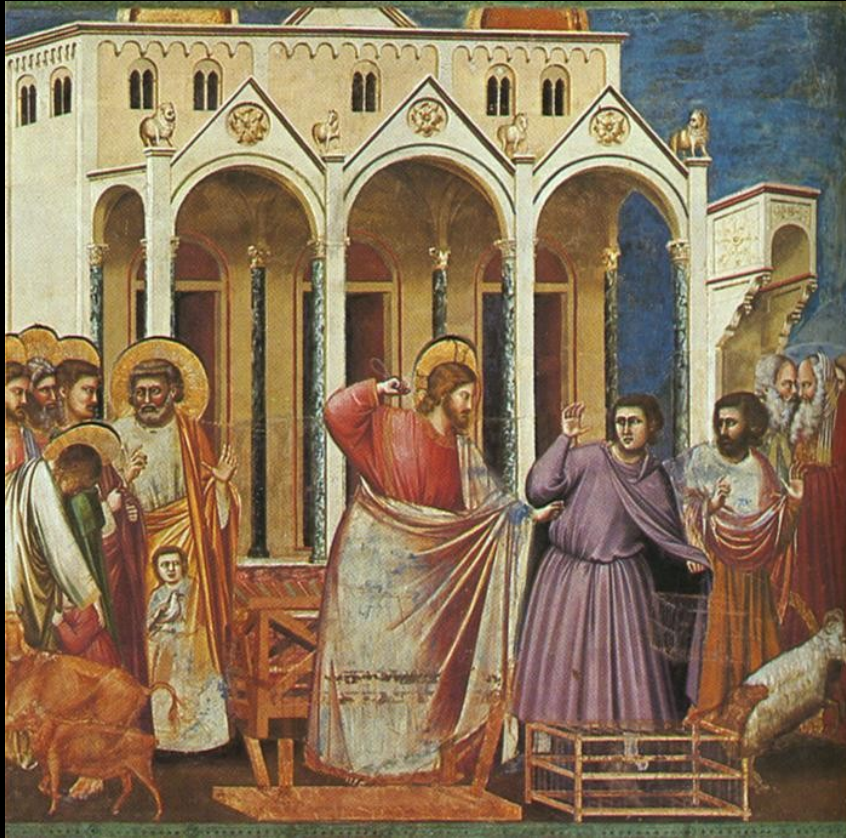
Giotto di Bondone
„Navicella“, Sv. Petr Řím, 1305-13
(kopie mozaiky)

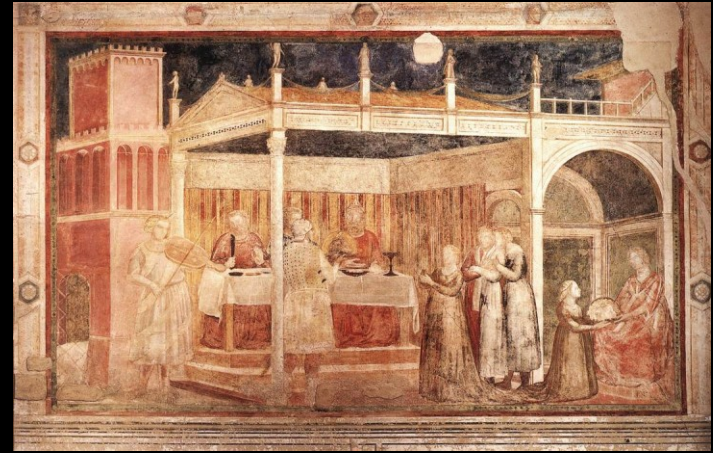
Giotto di Bondone
Capella Scrovegni „Arena“ Padova, 1307,

Giotto di Bondone
Capella Scrovegni „Arena“ Padova, 1307,

Giotto di Bondone „Capella Peruzzi“ Sta. Croce Florencie, 1320

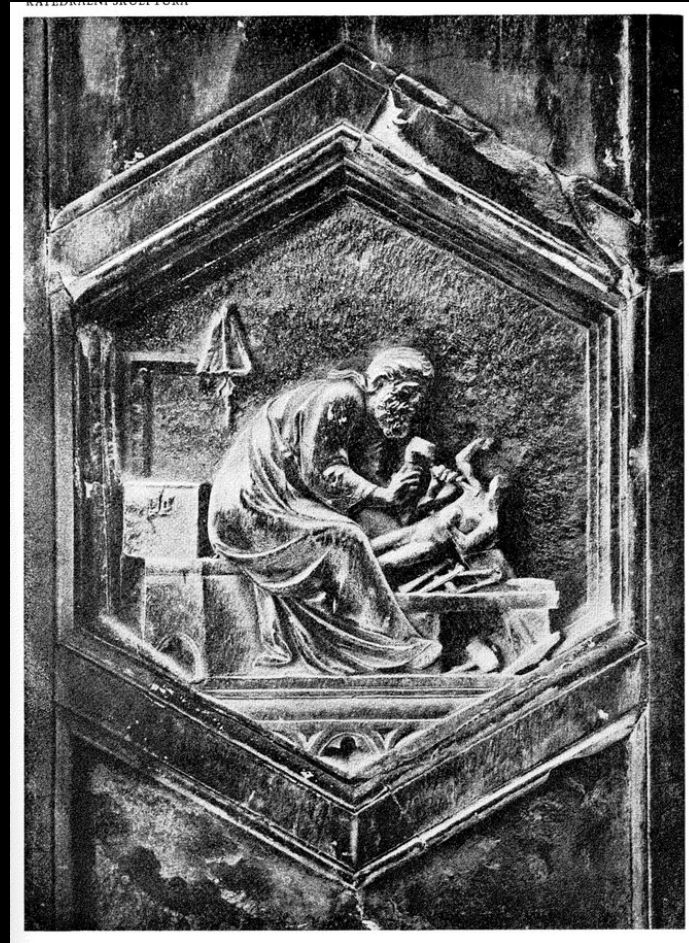
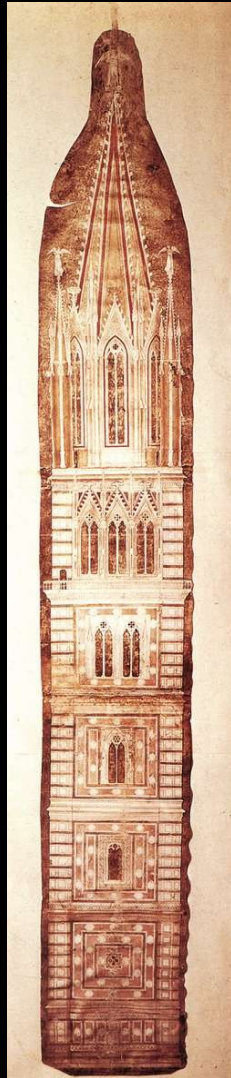

Giotto di Bondone „Capella Bardi“ Sta. Croce Florencie, 1325,

Giotto di Bondone

Návrh Campanilly florentského dómu/
Andrea Pisano (1290-1348), Túbal-Kain – reliéf na Campanille
florentského dómu podle Giottova návrhu

Giottovi žáci a následovníci

Maso di Banco (činný 1320-1350) – Zázraky papeže Sylvestra , Capella Bardi v Sta. Croce Florencie, kolem r. 1340

Giottovi žáci a následovníci

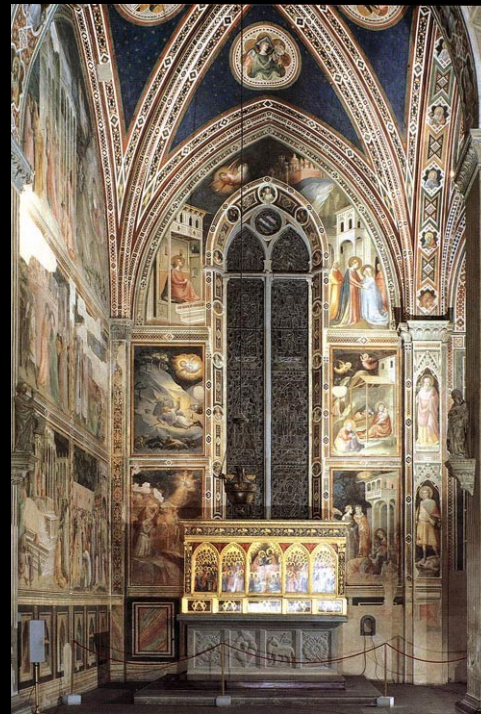
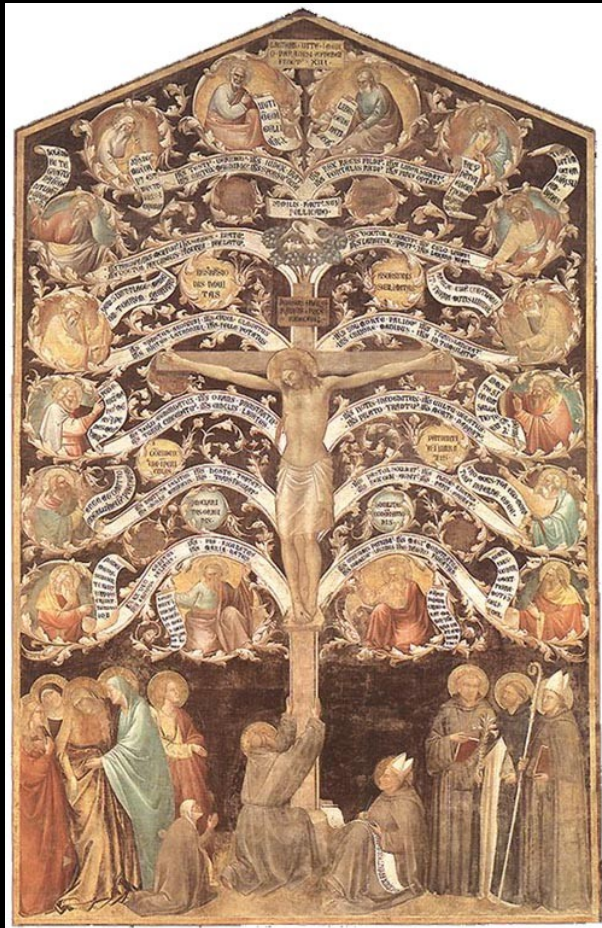
Bernardo Daddi (1280-1348)

Utrpení sv. Štěpána (Sta. Croce Florencie), 1324/
Triptych z Loggia del Bigallo, Florencie, kolem r. 1333

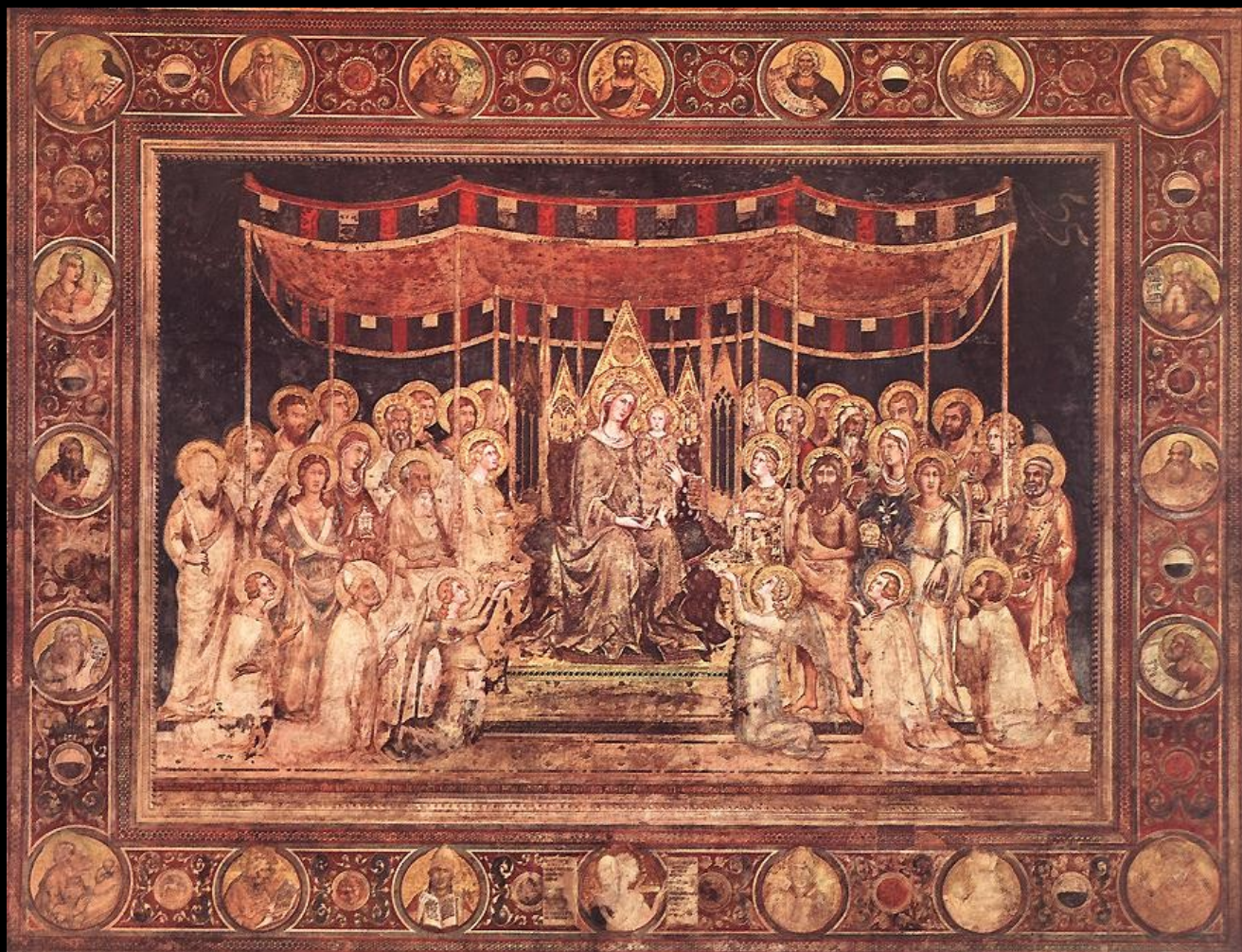

Giottovi žáci a následovníci Tadeo Gaddi (1300-1366)

„Ukřižování na stromě života (refektář Sta. Croce Florencie), /
Capella Baroncelli (Sta. Croce Florencie), 1328-1330 / Zvěstování
pastýřům v Capella Baroncelli (Sta. Croce Florencie), 1328-1330

Sienské malířství – Simone Martini (1280-1344)
„Maestá“, Sala del Mappamondo Palazzo Publico, Siena, 1315

Sienské malířství – Simone Martini (1280-1344)

Capella di San Martino – spodní kostel sv. Františka v Assisi, 1317

Sienské malířství – Simone Martini (1280-1344)

Capella di San Martino – spodní kostel sv. Františka v Assisi, 1317

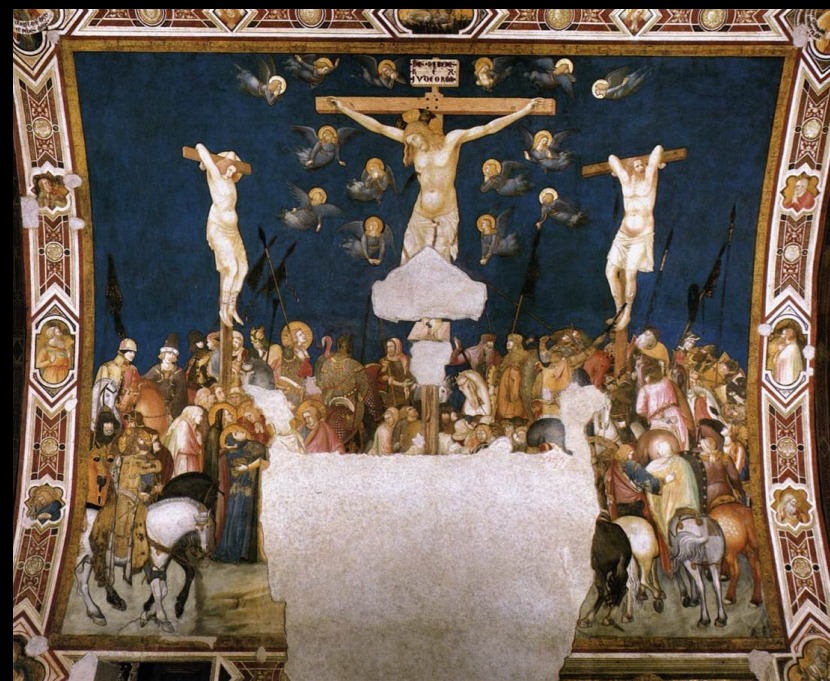

Sienské malířství – Simone Martini (1280-1344)
Tympanon portálu - Notre-Dame-des-Doms, Avignon, 1341

Sienské malířství – Pietro Lorenzetti (1280-1348)

Pašijové scény v jižním transeptu – spodní kostel sv. Františka v Assisi, kolem r. 1320

**Sienské malířství – Ambrogio Lorenzetti (kolem 1290-1348)
Alegorie dobré a špatné vlády, Sala dei Nove, Palazzo Publico Siena,
1338-1340**

Sienské malířství – Ambrogio Lorenzetti (kolem 1290-1348)
Alegorie dobré vlády, Sala dei Nove, Palazzo Publico Siena, 1338-1340

Sienské malířství – Ambrogio Lorenzetti (kolem 1290-1348)

Alegorie špatné vlády, Sala dei Nove, Palazzo Publico Siena,
1338-1340

DĚKUJI ZA POZORNOST